

Briuselis, 2025 m. spalio 8 d.
(OR. en)

13740/25

SOC 655
GENDER 186
ANTIDISCRIM 95
FREMP 264
JAI 1368
ECOFIN 1322

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2025 m. spalio 8 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2025) 725 final
Dalykas:	KOMISIJS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI Lygybės sąjunga. 2026–2030 m. LGBTIQ+ asmenų lygybės strategija

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2025) 725 final.

Priedama: COM(2025) 725 final

Briuselis, 2025 10 08
COM(2025) 725 final

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

Lygybės sąjunga. 2026–2030 m. LGBTIQ+ asmenų lygybės strategija

IVADAS

Visi Europos Sąjungos gyventojai turėtų **jaustis saugūs ir laisvi būti savimi**. Lygybė ir nediskriminavimas yra pamatinės vertybės ir pagrindinės teisės, numatytos ES sutartyse ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Šie principai taip pat yra ES veiksmų tarptautinėje arenoje orientyras⁽¹⁾. Lygios galimybės taip pat yra Europos socialinių teisių ramsčio kertinis akmuo⁽²⁾.

Pirmininkė U. von der Leyen savo [2025 m. pranešime apie Sąjungos padėtį](#) pabrėžė: „Europos nepriklausomybė yra susijusi su **mūsų laisvių gynimu**. Laisvės priimti sprendimus. Išsakyti savo nuomonę. Keliauti po visą žemyną. Balsuoti. **Mylėti**. Melstis. **Gyventi lygybės Sąjungoje**.“ Šios laisvės gali tapti realybe tik tuo atveju, jei visi žmonės, dabartinės ir ateities kartos, nebus diskriminuojami.

Lygybė ir nediskriminavimas yra gyvybiškai svarbūs ES demokratiniam atsparumui, ekonominiam pajėgumui, socialiniam teisingumui ir sanglaudai: Europos Komisija tebėra visapusiškai įsipareigojusi ginti lygybę ir nediskriminavimą visais atvejais, kai jiems kyla grėsmė⁽³⁾. Komisija, Europos Parlamentas, Taryba ir valstybės narės dalijasi **kolektyvine atsakomybe** už šių teisių išsaugojimą, užtikrinant lygybę visiems⁽⁴⁾.

2020 m. Komisija priėmė pirmąją [2020–2025 m. LGBTIQ asmenų lygybės strategiją](#), kuria sustiprinami ES kovos su LGBTIQ+⁽⁵⁾ asmenų diskriminacija veiksmai. Strategija buvo svarbus žingsnis **kuriant lygybės sąjungą**, t. y. Komisijos viziją dėl įtraukios Europos, kurioje kiekvienas galėtų laisvai gyventi, nepriklausomai nuo savo tapatybės. Taip buvo įgyvendinta daug su LGBTIQ+ asmenimis susijusių veiksmų, įskaitant pagrindinius pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, kuriais siekiama skatinti LGBTIQ+ asmenų teises, taip pat beprecedentė parama LGBTIQ+ pilietinės visuomenės organizacijoms pagal Piliečių, lygybės, teisių ir vertybių programą.

2020–2025 m. LGBTIQ asmenų lygybės strategiją papildė **13 nacionalinių LGBTIQ+ asmenų lygybės strategijų**, kuriomis prisidėta prie ES lygmeniu įgyvendintų svarbių su LGBTIQ+ asmenų lygybe susijusių priemonių. LGBTIQ asmenų lygybės pogrupio sukūrimas suteikė galimybę nacionaliniu lygmeniu stiprinti pastangas lygybės srityje.

⁽¹⁾ Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnis ir Pagrindinių teisių chartijos 21 ir 23 straipsniai.

⁽²⁾ [Europos socialinių teisių ramstis. Sąžiningesnės ir įtraukesnės Europos Sąjungos kūrimas. Užimtumas, socialiniai reikalai ir įtrauktis](#).

⁽³⁾ Žr., pvz., [Pirmininkės U. von der Leyen pareiškimą dėl Budapešto eitynių](#), 2025 m. birželio 25 d.

⁽⁴⁾ Narystės ES siekiančios šalys kandidatės ir potencialūs kandidatai taip pat raginami skatinti lygybę ir pagrindines teises, laikantis atitinkamos ES *acquis*.

⁽⁵⁾ LGBTIQ+ asmenys yra žmonės:

1. kurie jaučia potraukį kitiems savo lyties asmenims (lesbietės, gėjai) arba bet kurios lyties asmenims (biseksualūs asmenys);
2. kurių lytinė tapatybė ir (arba) lyties raiška neatitinka jiems gimus priskirtos biologinės lyties (translyčiai, nebinarinio lytiškumo asmenys);
3. kurie gimė turėdami lytinių požymių, neatitinkančių įprasto vyro arba moters apibūdinimo (interseksualūs asmenys);
4. kurių tapatybė neatitinka dvinarės seksualumo ir (arba) lyties klasifikacijos (*queer*);
5. kurie identifikuoja save kaip kitos seksualinės orientacijos ar lytinės tapatybės, kuri nėra konkrečiai užfiksuota LGBTIQ akronime (toliau – „+“), asmenis.

Šiame tekste akronimai LGBTI, LGBTIQ ir LGBTIQ+ vartojami pakaitomis, atsižvelgiant į konkrečiame dokumente, iniciatyvoje ar politikos srityje vartojamą terminiją.

Nuo strategijos priėmimo **padidėjo LGBTIQ+ asmenų socialinis pripažinimas**. LGBTIQ+ asmenys dabar yra atviresni savo socialinėje aplinkoje. 2023 m. [specialiosios „Eurobarometro“ apklausos dėl diskriminacijos](#) duomenimis, padidėjo tikimybė, kad ES gyventojai patogiausiai jausis dirbdami su bendradarbiais, kurie yra lesbietės, gėjai arba biseksualūs asmenys, (75 proc., t. y. 3 procentiniais punktais daugiau nei 2019 m.) ir tuo atveju, jei jų vaikas palaikytų santykius su tos pačios lyties asmeniu (59 proc., t. y. 4 procentiniais punktais daugiau).

LGBTIQ+ asmenų matomumas politikoje, pilietinėje visuomenėje, sporto, žiniasklaidos ir mokslo srityse laužo stereotipus ir padeda skatinti socialinį pripažinimą. **LGBTIQ+ asmenų įgalėjimas**, grindžiamas galingų sektinų pavyzdžių ir šiuolaikinės kultūros palikimu, įtraukiant juos į šeimos ir draugų ratą, prisideda prie įvairesnės ir visame pasaulyje įvairesnės visuomenės. Tai **skatina verslumą, inovacijas ir tvarų ekonomikos augimą**. Pavyzdžiui, miestų, kurie svetingai priima LGBTIQ+ asmenis ir yra įtraukūs jų atžvilgiu, inovacijų ekosistemos yra tvirtesnės, juose didesnė įgūdžių ir specialistų koncentracija, aukštesnis verslumo lygis ir jie pasižymi geresne gyvenimo kokybe⁽⁶⁾.

Nepaisant pažangos, vis dar kyla problemų. 2023 m. Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros (FRA) atliktos [trečiosios LGBTIQ apklausos](#) duomenimis, daugiau kaip trečdalis LGBTIQ asmenų (37 proc.) nurodė per 12 mėnesių iki apklausos **patyrę diskriminaciją**: daugiausia jos patyrusių asmenų buvo tarp translyčių moterų (64 proc.), translyčių vyrų (63 proc.) ir interseksualių asmenų (56 proc.). Atrodo, kad vis labiau plintant prieš lyčių lygybę ir LGBTIQ+ asmenis nukreiptiems naratyvams, ši diskriminacija dar labiau sustiprėjo. [FRA tyrimai](#) rodo, kad LGBTIQ+ organizacijos ir žmogaus teisių gynėjai susiduria su ypač priešiška aplinka, grasinimais ir išpuoliais.

Nelygybė užimtumo, sveikatos priežiūros, švietimo, galimybių gauti būstą ir galimybių gauti paslaugas srityse toliau riboja LGBTIQ+ asmenų galimybes. Trečiosios FRA LGBTIQ+ apklausos respondentai, kurie nurodė patiriantys diskriminaciją, teigė, kad ji dažniausiai patiriama darbe, mokykloje, sveikatos priežiūros įstaigose arba viešose vietose.

Diskriminacija sukelia ekonominių nuostolių: neseniai atliktame [EBPO tyrime](#) nurodyta, kad metinis ES BVP nuostolis, susijęs su diskriminacija dėl seksualinės orientacijos, siekia iki 89 mln. EUR. Tame pačiame tyrime pažymima, kad diskriminacijos poveikis ne vien ekonominis. Ji kenkia socialinei sanglaudai, silpnina pilietinį pasitikėjimą ir mažina paramą demokratinėms vertybėms. Įtrauki visuomenė yra atsparesnė, jai būdingas didesnis solidarumas, stipresnės institucijos ir aktyvesnis piliečių dalyvavimas.

Pripažįstant laimėjimus ir tebesitęsiančius sunkumus, 2024 m. Komisijos 2020–2025 m. LGBTIQ asmenų lygybės strategijos [įgyvendinimo ataskaitoje](#) patvirtintas svarbus strategijos vaidmuo stiprinant LGBTIQ+ asmenų teises, tačiau taip pat pažymėta, kad ES lygmeniu reikia dėti daugiau pastangų.

⁽⁶⁾ „Open For Business“ (2025), [City Ratings 2025](#).

2024 m. **Europos Parlamentas** paragino parengti naują, išsamesnę LGBTIQ+ asmenų lygybės strategiją⁽⁷⁾. Be to, 2024 m. **20 valstybių narių pasirašė [ministru deklaracija](#)**, kurioje paragino imtis tolesnių veiksmų ir įsipareigojo bendradarbiauti su Komisija dėl strategijos atnaujinimo. Pilietinės visuomenės organizacijos, paklaustos apie ankstesnės LGBTIQ asmenų lygybės strategijos įgyvendinimą, pakartojo šiuos raginimus ir atkreipė dėmesį į veiksmų tęstinumo būtinybę.

Ši nauja LGBTIQ+ lygybės strategija, **apie kurią paskelbta Pirmininkės U. von der Leyen 2024 m. [politinėse gairėse](#)**, yra Komisijos darbo LGBTIQ+ asmenų lygybės srityje 2026–2030 m. pagrindas. Ši strategija grindžiama pirmosios strategijos pagrindu, remiantis jos užmojais ir jau padaryta pažanga, užtikrinant tęstinumą ir sudarant sąlygas tolesnei pažangai.

Ja siekiama sutelkti **kolektyvinį įsipareigojimą** visais valdymo lygmenimis, kad būtų apsaugotos pagrindinės teisės ir lygybės bei nediskriminavimo vertybės, įtvirtintos Pagrindinių teisių chartijoje ir privalomos visoms valstybėms narėms kaip pirminė ES teisė. Strategijoje taip pat nustatyta sistema, kurios sėkmingam įgyvendinimui užtikrinti reikia aktyvaus Europos Parlamento, Tarybos, valstybių narių ir pilietinės visuomenės dalyvavimo ir bendradarbiavimo.

Įgyvendinant šią strategiją bus laikomasi dvejopo požiūrio į **tikslines priemones** ir sustiprintas **lygybės aspekto integravimas** į įvairias politikos sritis. Šioje strategijoje, kaip ir jos pirmtakėje, **sąveikiškumu** bus vadovujamasi kaip kompleksiniu principu. Joje bus nagrinėjama, kaip seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės, lyties raiškos ir lytinių požymių derinys su kitomis asmeninėmis savybėmis ar tapatybe, pavyzdžiui, lytimi, rasine ar etnine kilme, religija ar tikėjimu, negalia ir amžiumi, prisideda prie unikalios diskriminacijos patirties. Taip ji papildo esamas ir būsimas ES iniciatyvas, kuriomis siekiama skatinti lygybę visiems⁽⁸⁾. Be to, strategijoje atsižvelgiama į tai, kaip geografinė izoliacija gali prisidėti prie padidėjusio šių pažeidžiamumo situacijų rimtumo.

Siekdama parengti šią strategiją, Komisija surengė išsamias **konsultacijas**. Šios konsultacijos apėmė kvietimą teikti informaciją, atviras viešas konsultacijas ir tikslines konsultacijas, įskaitant specialius konsultacinius susitikimus su suinteresuotaisiais subjektais, pavyzdžiui, LGBTIQ+ asmenų skėtinėmis organizacijomis, valstybių narių atstovais, socialiniais partneriais ir tarptautinėmis organizacijomis. Vien tik Komisijos portale „[Išsakykite savo nuomonę](#)“ vykdyta konsultacinė veikla parodė didelį respondentų domėjimąsi šia tema.

STRATEGINIAI TIKSLAI

1. APSAUGOTI

Smurto ir neapykantos mastas, su kuriuo toliau susiduria LGBTIQ+ asmenys, **yra neproporcingas** ir jis dar labiau didėja dėl ES ir visame pasaulyje plintančių prieš LGBTIQ

⁽⁷⁾ [2024 m. vasario 8 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2020–2025 m. ES LGBTIQ asmenų lygybės strategijos įgyvendinimo \(2023/2082\(INI\)\)](#).

⁽⁸⁾ [ES romų lygybės, įtraukties ir dalyvavimo strateginis planas](#), [Europos socialinių teisių ramstis](#), [2021–2030 m. neįgaliųjų teisių strategija](#), [Vaiko teisių strategija](#), [Kovos su antisemitizmu ir žydų gyvenimo puoselėjimo strategija](#), 2026–2030 m. lyčių lygybės strategija (planuojama 2026 m. I ketv.) ir 2026–2030 m. kovos su rasizmu strategija (planuojama 2025 m. IV ketv.).

asmenis nukreiptų naratyvų. Tai pamina pagrindines teises ir kelia grėsmę demokratinės visuomenės pamatams, nes skatina baimę, atskirtį ir socialinį susiskaidymą. Labai svarbu kovoti su visų formų smurtu ir užkirsti jam kelią, taip pat dekonstruoti neapykantą kurstančius naratyvus, kad būtų puoselėjamos bendros ES vertybės – lygybė, žmogaus orumas ir pagarba visų žmonių pagrindinėms teisėms.

1.1. Kova su žalinga praktika

Atvertimo praktika „yra labai žalingos intervencinės procedūros, kurios grindžiamos medicininio požiūriu neteisingu supratimu, kad LGBT[IQ+] asmenys yra ligoniai, ir sukelia daug skausmo ir kančių, todėl daro ilgalaikę psichologinę bei fizinę žalą“⁽⁹⁾. FRA trečiosios LGBTIQ asmenų apklausos duomenimis, 24 proc. LGBTIQ asmenų yra **susidūrę su atvertimo praktika**, įskaitant fizinį ir seksualinį smurtą, žodinę prievartą ir žeminimą. Translyčių moterų atveju šis skaičius beveik padvigubėjo iki 47 proc., o translyčių vyrų – 48 proc.

Translyčiai, nebinarinio lytiškumo ir interseksualūs asmenys taip pat toliau susiduria su šiurkščiais jų kūno autonomijos pažeidimais⁽¹⁰⁾; kai kurios ES valstybės narės teisiniu lyties pripažinimui tebetaiko chirurginės ar medicininės intervencijos reikalavimus⁽¹¹⁾. Iš FRA trečiosios LGBTIQ asmenų apklausos ir [susijusios ataskaitos „Interseksualumas ES“](#) matyti, kad 57 proc. interseksualių respondentų teigė, jog jie arba jų tėvai nepateikė informuoto sutikimo dėl chirurginių arba hormoninių procedūrų atlikimo, o tai sukėlė ilgalaikę fizinę ir psichologinę žalą.

Siekdama padėti valstybėms narėms uždrausti atvertimo praktiką⁽¹²⁾, Komisija paskelbs **tyrimą**, kuriame bus analizuojamas šios praktikos pobūdis, paplitimas ir poveikis LGBTIQ+ asmenims. Siekdama sudaryti palankesnes sąlygas koordinuotiems veiksams, Komisija taip pat skatins **struktūrinį dialogą** šia tema, visų pirma per LGBTIQ+ asmenų lygybės ekspertų grupę, kuri veikia Nediskriminavimo, lygybės ir įvairovės aukšto lygio grupėje. Remdamasi tyrimo išvadomis, Komisija imsis tinkamų kovos su atvertimo praktika veiksmų, itin daug dėmesio skirdama paramai valstybėms narėms, kurios šioje srityje atlieka itin svarbų vaidmenį. Komisija taip pat toliau kovos su kitų rūšių žalinga praktika, pavyzdžiui, interseksualių asmenų lyties organų žalojimu ir priverstiniu translyčių asmenų gydymu medicininėmis priemonėmis.

Rengdama savo kovos su atvertimo praktika metodą, Komisija visų pirma atsižvelgs į neseniai paskelbtą [Europos piliečių iniciatyva](#) „Atvertimo terapijos Europos Sąjungoje draudimas“⁽¹³⁾.

⁽⁹⁾ Jungtinių Tautų nepriklausomas ekspertas apsaugos nuo smurto ir diskriminacijos dėl seksualinės orientacijos ir lytinės tapatybės klausimais, [Practices of so-called “conversion therapy”](#), 2020 m. gegužės 1 d.

⁽¹⁰⁾ [„Legal gender recognition in the EU: The journeys of trans people towards full equality“](#), Europos Sąjungos leidinių biuras, 2020. [„ILGA Europe“ 2025 m. vaivorykštės žemėlapis](#).

⁽¹¹⁾ Strategijoje vartojama teisinio lyties pripažinimo sąvoka, nes ji paprastai randama politikos ir akademiniuose tekstuose, nedarant poveikio kitoms Europos Sąjungos Teisingumo Teismo vartojamoms sąvokoms. 2024 m. spalio 4 d. Sprendime *Mirin*, C-4/23, EU:C:2024:845, Teisingumo Teismas vartoja frazę „lytinės tapatybės pakeitimas“, kuri reiškia teisinės lyties pakeitimo procedūras nacionaliniu lygmeniu, o frazė „pripažinti (...) lytinės tapatybės pakeitim[ą]“, kitoje valstybėje narėje teisėtai atlikt[ą]“ vartojama kalbant apie tarpvalstybines situacijas, t. y. kitoje valstybėje narėje atlikto teisinės lyties pakeitimo pripažinimą valstybėje narėje.

⁽¹²⁾ [Europos Parlamento tyrimų tarnyba](#): aštuonios valstybės narės jau uždraudė atvertimo praktiką.

⁽¹³⁾ Pritarimo iniciatyvai pareiškimų tikrinimas sėkmingai baigtas ir tikimasi, kad iniciatyva bus pateikta išnagrinėti Komisijai.

1.2. Saugumo užtikrinimas ir kova su neapykanta LGBTIQ+ asmenims

Toliau daugėja iš neapykantos kylančio priekabiavimo ir smurto prieš LGBTIQ+ asmenis. FRA trečiojoje LGBTIQ asmenų apklausoje nurodyta, kad 2023 m. 55 proc. LGBTIQ respondentų per 12 mėnesių iki apklausos patyrė **iš neapykantos kilusį priekabiavimą**, t. y. 18 procentinių punktų daugiau nei 2019 m. Taip pat padaugėjo pranešimų apie fizinius ir seksualinius išpuolius, nuo kurių neproporcingai nukentėjo translyčiai, nebinarinio lytiškumo ir interseksualūs asmenys. Suinteresuotieji subjektai, su kuriais konsultuotasi dėl šios strategijos, tvirtai pabrėžė, kad šias tebesitęsiančias problemas reikia skubiai spręsti.

ES lygmeniu dabartinė teisinė sistema, nustatyta Tarybos pamatiniame sprendime dėl kovos su tam tikromis rasizmo ir ksenofobijos formomis bei apraiškomis ir [Direktyvoje dėl kovos su smurtu prieš moteris ir smurtu artimoje aplinkoje](#), apima tik neapykantos nusikaltimus, grindžiamus atitinkamai rasistiniais ir ksenofobiniais motyvais, ir smurto ar neapykantos dėl lyties kurstymą kibernetinėje erdvėje⁽¹⁴⁾. Vis dar nėra teisės aktų, kuriais būtų užtikrinta apsauga pagal baudžiamąją teisę nuo nusikaltimų, susijusių su seksualine orientacija ir (arba) lytine tapatybe. Todėl valstybių narių teisinė sistema yra fragmentiška ir nenuosekli⁽¹⁵⁾.

2021 m. Komisija pasiūlė Tarybai priimti sprendimą, kuriuo **neapykantos kalba ir neapykantos nusikaltimai būtų įtraukti į ES nusikaltimų sąrašą** pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 83 straipsnio 1 dalį⁽¹⁶⁾. Tokiu Tarybos sprendimu būtų nustatytas teisinis pagrindas antrinės teisės aktams, kuriais suderinamos baudžiamosios teisės neapykantos nusikaltimų, kurių motyvai dabar nėra numatyti atitinkamoje ES teisėje, apibrėžtys.

Atsižvelgdama į tai, kad pažanga priimant tokį Tarybos sprendimą nepadaryta, Komisija svarsto **teisėkūros iniciatyvą**, pagrįstą esamomis nusikaltimų sritimis, kurioms taikoma SESV 83 straipsnio 1 dalis, **kad būtų suderinta internete padarytų neapykantos nusikaltimų apibrėžtis**. Išsami neapykantos nusikaltimų apibrėžtis ES lygmeniu taip pat buvo viena iš pagrindinių rekomendacijų, kurias priėmė 2024 m. [Europos piliečių forumo kovos su neapykanta visuomenėje klausimais](#) dalyviai. Komisija yra įsipareigojusi imtis tolesnių veiksmų dėl šių rekomendacijų.

Siekdama padėti teisėsaugos ir teisingumo specialistams atpažinti LGBTIQ+ asmenų fobiją nusikalstamose veikose, kurios laikomos neapykantos nusikaltimais, Komisija toliau bendradarbiaus su valstybėmis narėmis, kad **pagerintų neapykantos nusikaltimų registravimą ir paramą aukoms**, ir tai darys [Komisijos kovos su neapykantos kalba ir neapykantos nusikaltimais aukšto lygio grupėje](#). Šios pastangos bus dedamos bendradarbiaujant su ES agentūromis ir tarptautinėmis organizacijomis (pvz., FRA, Europos Taryba ir ODIHR⁽¹⁷⁾). Komisija taip pat toliau remis **policijos institucijų mokymą** apie LGBTIQ+ asmenų fobiją neapykantos nusikaltimų srityje ir apie nediskriminavimą⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁴⁾ Žr. išsamią informaciją 1.3 skirsnyje.

⁽¹⁵⁾ [Tyrimas, atliktas siekiant padėti parengti Europos Komisijos iniciatyvą išplėsti ES nusikaltimų sąrašą](#), 2021 m.

⁽¹⁶⁾ [Komunikatas „Itraukėsnė ir geresnė apsauga užtikrinanti Europa: į ES nusikaltimų sąrašą įtraukiama neapykantos kalba ir neapykantos nusikaltimai“](#), COM/2021/777 final.

⁽¹⁷⁾ ESBO Demokratinių institucijų ir žmogaus teisių biuras.

⁽¹⁸⁾ Žr. iniciatyvas, kurias pasiūlė tinklas „Facing Facts“.

Be to, Komisija tebėra įsipareigojusi atitinkamomis ES finansavimo priemonėmis **remti pilietinės visuomenės organizacijas** ir projektus, kuriais siekiama kovoti su LGBTIQ+ asmenų fobija pagrįsta neapykanta ir diskriminacija. Šios priemonės apima dabartinėje daugiametėje finansinėje programoje numatytą Piliečių, lygybės, teisių ir vertybių programą (CERV), po kurios kitos daugiametės finansinės programos laikotarpiu turėtų būti įgyvendinama pasiūlyta [programa „AgoraEU“](#), dėl kurios dabar vyksta teisėkūros procesas.

Komisija toliau skatins kurti saugią aplinką LGBTIQ+ aukoms, kad jos galėtų pranešti apie nusikaltimus, rengdama kitą **ES strategiją dėl nusikaltimų aukų teisių**. Komisija taip pat remia Parlamentą ir Tarybą per peržiūrėtos [Nusikaltimų aukų teisių direktyvos](#), kuria siekiama stiprinti visų nusikaltimų, įskaitant LGBTIQ+ asmenų fobija pagrįstus neapykantos nusikaltimus, aukų teises, priėmimo procesą.

Siekdama užtikrinti tinkamą ir veiksmingą ES nediskriminavimo ir pagrindinių teisių teisės taikymą, Komisija, įgyvendindama savo **2025–2030 m. teisininkų mokymo strategiją**, aktyviai remis teisėjų mokymą šia tema. Be to, Komisija teikia finansavimą pagal **Teisingumo programą**, kuria siekiama visiems sudaryti palankesnes sąlygas veiksmingai ir be diskriminacijos kreiptis į teismą. Tai apima veiksmingų civilinių ir baudžiamųjų procesų skatinimą prisidedant prie vienodo ir nuoseklaus Sąjungos teisės taikymo ir propaguojant bei remiant nusikaltimų aukų teises pagal 2020–2025 m. [ES strategiją dėl nusikaltimų aukų teisių](#).

Direktyvoje dėl kovos su smurtu prieš moteris ir smurtu artimoje aplinkoje pripažįstama, kad sąveikinę diskriminaciją patiriantiems asmenims, įskaitant LGBTI asmenis, kyla didesnė smurto dėl lyties rizika, ir reikalaujama, kad valstybės narės imtųsi prevencinių priemonių ir teiktų konkrečią paramą šioms aukoms. Be to, sunkinančia aplinkybe laikoma, jei nusikalstama veikia siekiama nubausti auką už jos seksualinę orientaciją.

Padėdama valstybėms narėms tinkamai perkelti direktyvą į nacionalinę teisę, Komisija ypatingą dėmesį skirs problemoms, kurių patiria sąveikinės diskriminacijos aukos, įskaitant nukentėjusius LGBTI asmenis. Komisija sudarys palankesnes sąlygas valstybėms narėms keistis gerąja praktika šia tema per **ES smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos tinklą**.

Mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis⁽¹⁹⁾, remis [Kovos su smurtu dėl lyties mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemoje elgesio kodekso](#), parengto pagal **2022–2024 m. Europos mokslinių tyrimų erdvės (EMTA) politikos darbotvarkę**⁽²⁰⁾, į kurią įtrauktas sąveikinis požiūris, įgyvendinimą. Komisija pagal programą [„Europos horizontas“](#) taip pat finansuos dezinformacijos, smurto dėl lyties, neapykantos nusikaltimų ir neapykantos kalbos mokslinius tyrimus, atsižvelgdama į konkrečius pažeidžiamoje padėtyje esančių asmenų, pavyzdžiui, LGBTIQ+ asmenų, poreikius. Pirmininkė U. von der Leyen savo 2025 m. pranešime apie Sąjungos padėtį pažymėjo, kad „[m]okslui

⁽¹⁹⁾ Tarybos išvados dėl naujos Europos mokslinių tyrimų erdvės, (OL C 374, 2021 11 22, p. 1).

⁽²⁰⁾ Europos Komisija, [Europos mokslinių tyrimų erdvės politikos darbotvarkė. 2022–2024 m. veiksmų apžvalga](#), Leidinių biuras, 2021 m.

nesvarbu pasas, lytis, etninė kilmė ar politiniai įsitikinimai“ – tai yra pagrindinis iniciatyvos „[Rinkis Europą](#)“ principas.

LGBTIQ+ jaunimas ⁽²¹⁾ dažnai patiria įvairių formų diskriminaciją, susiduria su išankstinėmis nuostatomis, tampa neapykantos nusikaltimų aukomis ir yra ypač pažeidžiami seksualinės prievartos atžvilgiu⁽²²⁾. Siekdama apsaugoti visus vaikus⁽²³⁾ nuo seksualinės prievartos, Komisija remia teisėkūros institucijas per **dviejų pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų**⁽²⁴⁾ priėmimo procesą.

Be to, Komisijos [rekomendacija dėl integruotųjų vaiko apsaugos sistemų](#) sustiprinamas ES įsipareigojimas visiškai netoleruoti smurto. Ji ragina valstybes nares užtikrinti, kad visi vaikai, atsižvelgiant į jų įvairovę, galėtų naudotis vienodomis teisėmis gauti apsaugą ir ja naudotis visų valstybių narių teritorijoje. Visi vaikai turi būti apsaugoti, remiami ir įgalinami, skatinant įtraukius, suderintus ir sisteminius metodus nacionalinėse vaikų apsaugos sistemose ir reaguojant į konkretų pažeidžiamumą.

Teisė taikiai susirinkti įtvirtinta Pagrindinių teisių chartijoje, o pagal savo kompetenciją Komisija yra įsipareigojusi visada ją ginti ir puoselėti. LGBTIQ+ asmenų eitynės ir kiti bendruomenės renginiai yra svarbios LGBTIQ+ asmenų matomumo ir tapatybės išraiškos visoje Europoje, tad didelį susirūpinimą kelia bandymai apriboti naudojimąsi šia teise kai kuriose ES valstybėse narėse. Keliose valstybėse narėse didelį susirūpinimą tebekelia smurtiniai išpuoliai prieš dalyvius ir priekabiavimas prie jų⁽²⁵⁾, kenkiantis tiek jų saugumui, tiek galimybei laisvai reikšti savo nuomonę viešosiose erdvėse.

Pagal komunikatą „[ProtectEU](#)“ – **Europos vidaus saugumo strategija**“, siekiant padėti valstybėms narėms garantuoti visuomenės saugumą, bus sustiprinta ES patarėjų saugumo klausimais programa. Valstybių narių prašymu pagal šią programą bus atliekami didelės rizikos renginių, įskaitant LGBTIQ+ asmenų eitynes, pažeidžiamumo vertinimai, finansuojami iš Vidaus saugumo fondo. Su LGBTIQ+ asmenų fobija pagrįstu ekstremizmu Komisija kovos ir būsima **ES darbotvarke dėl terorizmo ir smurtinio ekstremizmo prevencijos ir kovos su jais**.

Pažeidžiamoje padėtyje atsidūrusios grupės arba grupės, susiduriančios su diskriminacija ar socialine atskirtimi, neproporcingai nukenčia nuo krizių. Todėl [ES pasirengimo krizėms strategijoje](#) nelygėbė konkrečiai įvardijama kaip pasirengimo rizikos veiksnys ir ja siekiama puoselėti įtraukios parengties kultūrą nė vieno nepaliekant nuošalyje. Lygybės aspektų integravimas yra labai svarbus siekiant užtikrinti, kad visi ES piliečiai ir bendruomenės taptų aktyviais pasirengimo krizėms ir reagavimo į jas pastangų dalyviais.

Manoma, kad per Antrąjį pasaulinį karą ir nacių bei jų kolaborantų persekiojimus 50 000 gėjų ir biseksualių vyrų buvo skirtos „sunkios laisvės atėmimo bausmės žiauriomis sąlygomis“.

⁽²¹⁾ ES nėra vieningos jaunimo apibrėžties, tačiau apskritai ir duomenų rinkimo tikslais jaunimas apibrėžiamas kaip 15–29 metų amžiaus asmenys, [Eurostato apžvalga „Vaikai ir jaunimas“](#).

⁽²²⁾ Žr. John Smith ir Anna Brown „Child sexual abuse/exploitation and LGBTQI+ children: Context, links, vulnerabilities, gaps, challenges and priorities.“ *Child Abuse & Neglect*, 2024, doi.org/10.1016/j.chipro.2024.100001.

⁽²³⁾ Kaip nustatyta [JT vaiko teisių konvencijoje](#) (JT VTK), vaikas yra bet kuris jaunesnis nei 18 metų žmogus.

⁽²⁴⁾ [COM \(2022\) 209 final](#) ir [COM \(2024\) 60 final](#).

⁽²⁵⁾ Remiantis [2025 m. „ILGA-Europe“ metine peržiūra](#), išpuolių prieš LGBTI asmenų eitynes daugėja.

Apie 10–15 tūkstančių jų buvo išsiųsti į koncentracijos stovyklas⁽²⁶⁾. Daug žmonių žuvo, o išgyvenusių asmenų patirtis dešimtmečiais buvo nepripažinta. Pripažindama, kad LGBTIQ+ asmenų persekiojimo priežastys giliai įsišaknijusios Europos istorijoje, Komisija yra įsipareigojusi vykdyti **atminimo** veiklą, nes tai yra neatsiejama lygybės skatinimo ir žiaurumų ateityje prevencijos dalis. Šiuo tikslu ji skirs finansavimą projektams pagal atitinkamas ES finansavimo priemones, pavyzdžiui, Piliečių, lygybės, teisių ir vertybių programą. Komisija taip pat remis aukšto lygio renginius, skirtus LGBTIQ+ asmenų persekiojimui paminėti, ir juose dalyvaus.

⁽²⁶⁾ „Holocaust Memorial Day Trust – Gay people“.

1.3. Kova su neapykanta ir diskriminacija internete

Internetinis pasaulis suteikia daug galimybių LGBTIQ+ asmenims. Socialiniai tinklai ir skaitmeninės platformos yra svarbios erdvės saviraiškai, tapatybei ir kuriant bendruomeniškumo jausmą. Jomis naudojantis galima stiprinti LGBTIQ+ asmenų balsą, **kurti paramos tinklus ir susitelkti kovai dėl lygių teisių**, ypač jaunimui ir asmenims, gyvenantiems mažiau tolerantiškoje aplinkoje.

Vis dėlto **neapykantos kalba** ir priekabiavimas internete sukuria priešišką skaitmeninę aplinką LGBTIQ+ asmenims, o tai daro poveikį jų saugumui, gerovei ir saviraiškos laisvei ir prisideda prie baimės ir atskirties aplinkos kūrimo. FRA atlikta trečioji LGBTIQ asmenų apklausa tai patvirtina: 63 proc. LGBTIQ asmenų teigė, kad internete dažnai arba nuolat susiduria su neapykantą kurstančiu turiniu, kuriame raginama imtis prieš juos smurto. Be to, LGBTIQ+ asmenys ir moterys vis dažniau susiduria su prieš lyčių lygybę nukreiptais naratyvais internete, kurie dažnai yra **užsienio vykdomo manipuliavimo informacija ir kišimosi (FIMI) bei dezinformacijos kampanijų dalis**. Užsienio subjektai vis geriau finansuojami ir naudojami FIMI siekdami manipuluoti viešąja nuomone, skatinti poliarizaciją ir kištis į demokratinius procesus ES ir visame pasaulyje. Tokie veiksmai yra tiesioginis iššūkis pagrindinėms ES vertybėms – lygybei, pagarbai žmogaus orumui ir nediskriminavimui.

Direktyvoje dėl kovos su smurtu prieš moteris ir smurtu artimoje aplinkoje pirmą kartą kriminalizuojamas smurto arba neapykantos dėl lyties kurstymas kibernetinėje erdvėje. Įgyvendinus šią nuostatą valstybių narių nacionalinėje teisėje⁽²⁷⁾, ES bus užtikrinta bendra apsauga nuo neapykantą dėl lyties kurstančių kalbų internete. Be to, direktyvoje kriminalizuojamos labiausiai paplitusios smurto dėl lyties internete formos, t. y. dalijimasis intymia ar manipuluota medžiaga be sutikimo, persekiojimas kibernetinėje erdvėje ir priekabiavimas kibernetinėje erdvėje.

[Skaitmeninių paslaugų akte](#) nustatytos prieglobos paslaugų teikėjų pareigos kovoti su neteisėtu turiniu internete, įskaitant neapykantos ar diskriminacijos kurstymą, be kita ko, prieš LGBTIQ+ asmenis. Be to, labai didelių interneto platformų ir paieškos sistemų paslaugų teikėjai privalo įvertinti ir mažinti sisteminę riziką, kylančią dėl jų paslaugų, įskaitant poveikį, be kita ko, teisėms į žmogaus orumą ir nediskriminavimą, neigiamą poveikį, susijusį su smurtu dėl lyties, ir rimtas neigiamas pasekmes asmens fizinei ir psichikos gerovei. Komisija kartu su kompetentingomis nacionalinėmis institucijomis toliau užtikrins šio reglamento vykdymą.

2025 m. sausio mėn. Komisija ir Europos skaitmeninių paslaugų valdyba teigiamai įvertino peržiūrėtą [Kovos su neapykantos kurstymu internete elgesio kodeksą +](#) (toliau – „Elgesio kodeksas +“) ir įtraukė jį į Skaitmeninių paslaugų akto sistemą, taip, be kita ko, reaguodama į [Europos piliečių forumo rekomendacijas dėl kovos su neapykanta visuomenėje](#).

„Elgesio kodeksą +“ pasirašiusios platformos įsipareigoja bendradarbiauti pramonės sektoriuje ir dalyvauti daugiašaliuose suinteresuotųjų subjektų forumuose, kad pagerintų neapykantos kurstymo, be kita ko, LGBTIQ+ asmenų atžvilgiu, prevenciją. Komisija stebės, kaip įgyvendinamas „Elgesio kodeksas +“, sudarys palankias sąlygas jo reguliariai peržiūrai ir

⁽²⁷⁾ Direktyva netaikoma Danijai pagal Danijos poziciją, išdėstytą prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėtame Protokole Nr. 22.

pritaikymui bei teiks paramą platformoms, be kita ko, per **internetinį žinių centrą**, kuriame renkami atitinkami ištekliai apie neapykantos kurstymą internete.

Komisija taip pat atidžiai stebi, kaip valstybės narės įgyvendina peržiūrėtą [Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvą](#). Direktyva sustiprinama apsauga nuo turinio, kuriuo kurstoma neapykanta ar smurtas, ir uždraudžiami diskriminaciniai komerciniai audiovizualiniai pranešimai, be kita ko, dėl lyties ar seksualinės orientacijos.

Patyčios kibernetinėje erdvėje ir kitų formų smurtas, kurį palengvina technologijos, kelia didelį ir vis didėjančią susirūpinimą ir daro neproporcingą poveikį LGBTIQ+ jaunimui⁽²⁸⁾. Būsimu Komisijos **veiksmų planu dėl patyčių kibernetinėje erdvėje** bus siekiama užkirsti kelią įžeidinėjimui internete, be kita ko, kai įžeidinėjamas LGBTIQ+ jaunimas. Komisija taip pat atliks **socialinės žiniasklaidos poveikio gerovei ES masto tyrimą**, daugiausia dėmesio skirdama jaunimui, įskaitant LGBTIQ+ bendruomenės atstovus.

1.4. LGBTIQ+ tarptautinės apsaugos prašytojų ir migrantų apsaugos užtikrinimas

Keliaujantiems ir (arba) atvykusiems į ES LGBTIQ+ prieglobsčio prašytojams kyla sąveikinė ir papildoma rizika ir jie gali turėti kitokių poreikių nei kiti prašytojai. FRA trečiosios LGBTIQ apklausos duomenimis, 54 proc. LGBTIQ asmenų, kurie buvo identifikuoti kaip **prieglobsčio prašytojai arba pabėgėliai**, per metus iki apklausos patyrė diskriminaciją (tai gerokai daugiau nei ją patyrusių visų LGBTIQ respondentų vidurkis – 37 proc.). Jiems taip pat kyla ypatinga priekabiavimo ir smurto rizika ir jie gali netekti teisinės pagalbos ar specialių sveikatos priežiūros paslaugų, pvz., hormoninio gydymo⁽²⁹⁾.

[Migracijos ir prieglobsčio paktu](#) sugriežtintos pažeidžiamų tarptautinės apsaugos prašytojų, įskaitant LGBTIQ+ asmenis, apsaugos priemonės ir garantijos. [FRA apklausos „Būti juodaodžiu ES“](#) duomenimis, tarp Afrikos kilmės asmenų asmenys, kurie save identifikuoja kaip mažumą, be kita ko, dėl seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės ir (arba) lyties raiškos ar lytinių požymių, patiria didesnę diskriminaciją. Šių asmenų pažeidžiamumą gali dar padidinti papildomi diskriminacijos šaltiniai, pavyzdžiui, su negalia susijusios kliūtys.

Komisija toliau stiprins sinergiją su **2021–2027 m. integracijos ir įtraukties veiksmų planu**, kuriame pripažįstamos įvairios ir tarpusavyje susijusios problemos, su kuriomis susiduria LGBTIQ migrantai. Be to, pagal **ES romų lygybės, įtraukties ir dalyvavimo strateginį planą** ir būsimą **2026–2030 m. kovos su rasizmu strategiją** Komisija toliau spręs problemas, su kuriomis susiduria rasinę diskriminaciją patiriantys LGBTIQ+ asmenys.

⁽²⁸⁾ Žr. Tarptautinės LGBTIQI jaunimo ir studentų organizacijos (IGLYO) atliktą [tyrimą](#).

⁽²⁹⁾ Žr. UNCHR, [„Protecting LGBTIQ+ people in situations of forced displacement: A Stocktaking on UNHCR progress since the 2021 Roundtable“](#), 2023 m. birželio mėn.

Komisija bendradarbiauja su **ES prieglobsčio agentūra (EUAA)**, **Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (FRONTEX)** ir valstybėmis narėmis, kad parengtų priemones, skirtas padėti anksti nustatyti pažeidžiamus prašytojus ir teikti jiems paramą⁽³⁰⁾. Per **Prieglobsčio ir migracijos fondą (PMIF)** ir **Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę (KVTBP)** arba bet kurią ją pakeisiančią priemonę Komisija ketina toliau finansuoti iniciatyvas, kuriomis siekiama užtikrinti prašytojų ir pažeidžiamų prašytojų apsaugos priemones, įskaitant pakankamą paramą LGBTIQ+ prašytojams.

Pagrindiniai Europos Komisijos veiksmai:

- ✓ Kovoti su atvertimo praktika, remiantis specialaus tyrimo išvadomis ir atsižvelgiant į susijusią Europos piliečių iniciatyvą šia tema.
- ✓ Išnagrinėti teisinės galimybes stiprinti baudžiamosios teisės sistemą siekiant kovoti su neapykantos kalba ir neapykantos nusikaltimais pagal galiojančias Sutarties nuostatas.
- ✓ Stebėti, kaip įgyvendinamas „Kovos su neapykantos kurstymu internete elgesio kodeksas +“, ir sukurti internetinį žinių centrą, kuriame būtų kaupiami atitinkami ištekliai apie neapykantos kurstymą internete.
- ✓ Iki 2026 m. priimti veiksmų planą dėl patyčių kibernetinėje erdvėje.

2. SUTEIKTI GALIŲ

Pastaraisiais dešimtmečiais teisėkūros ir politikos pažanga padėjo kurti įtraukesnę visuomenę, be kita ko, LGBTIQ+ asmenims. Iš FRA atliktos trečiosios LGBTIQ asmenų apklausos matyti, kad **LGBTIQ+ asmenys atviriau kalba** apie savo seksualinę orientaciją, lytinę tapatybę ar lytinius požymius savo socialinėje aplinkoje (52 proc., t. y. 6 procentiniais punktais daugiau nei 2019 m.), o translyčių ir interseksualių asmenų atveju ši tendencija yra akivaizdesnė.

LGBTIQ+ asmenų galimybių įsidarbinti, naudotis sveikatos priežiūros, švietimo ir kitomis viešosiomis paslaugomis užtikrinimas, be kita ko, kaimo ir atokiose vietovėse, atveria jų potencialą ir sudaro jiems sąlygas visapusiškai prisidėti prie savo bendruomenių ir ekonomikos. Įtraukties skatinimas stiprina socialinę sanglaudą ir skatina ES inovacijas, našumą ir konkurencingumą pasaulyje. Šioje strategijoje dar kartą patvirtinamas Komisijos įsipareigojimas suteikti daugiau galių **LGBTIQ+ asmenims gyventi laisvai ir naudotis lygiomis teisėmis** visose gyvenimo srityse ir persikeliant iš vienos valstybės narės į kitą.

2.1 LGBTIQ+ asmenų igalėjimo pagrindų kūrimas

Įtraukties skatinimas **nuo ankstyvo amžiaus** yra labai svarbus LGBTIQ+ asmenų gerovei ir vystymuisi. Įtrauki ir palanki aplinka padeda jaunimui stiprinti pasitikėjimą, atsparumą ir teigiamą tapatybės jausmą, kartu skatinant empatiją ir pagarbą visiems. Kai vaikai auga įvairovę vertinančioje aplinkoje, didesnė tikimybė, kad jie klestės akademinio, socialinio ir emocinio požiūriu, neatsisakys šių vertybių būdami suaugę ir perduos jas ateities kartoms.

(30) EUAA produktai (europa.eu).

Tačiau, kaip jau nurodyta [2020–2025 m. LGBTIQ lygybės strategijoje](#), vaivorykštės šeimų vaikai ir LGBTIQ+ jaunimas nuo ankstyvo amžiaus dažnai patiria stigmatizaciją ir diskriminaciją. Be to, FRA trečiosios LGBTIQ asmenų apklausos duomenimis, du trečdaliai LGBTIQ asmenų (67 proc.) pranešė, kad mokykloje jie sulaukė patyčių, pajuokų, erzinimo, įžeidinėjimų ar grasinimų. Šie incidentai gali turėti ilgalaikį poveikį.

Komisija toliau sudarys palankesnes sąlygas valstybėms narėms ir ekspertams keistis geriausios praktikos pavyzdžiais saugaus ir įtraukaus švietimo visiems srityje **Europos švietimo erdvės strateginės programos darbo grupėse**. Šis veiksmas atspindi tai, kad per konsultacijas dėl strategijos suinteresuotieji subjektai daug dėmesio skyrė švietimui.

Šias pastangas dar labiau sustiprina [ES vaiko teisių strategija](#) ir ES vaiko teisių tinklas. 2024 m. rekomendacijoje dėl integruotųjų vaiko apsaugos sistemų kūrimo ir stiprinimo atsižvelgiant į vaiko interesus skatinamas daugiadalykis požiūris į vaikų apsaugą. Jis padeda valstybėms narėms kurti ir stiprinti savo vaikų apsaugos sistemas atsižvelgiant į vaikų poreikius ir geriausius jų interesus. Be to, **ES vaikų dalyvavimo platforma** suteikia įtraukią erdvę ES vaikams aptarti jiems aktualias temas su politikos formuotojais.

Komisija taip pat remsis [naujojo europinio bauhauzo](#) iniciatyva, kuri susieja tvarumą, įtrauktį ir estetiką, kad būtų kuriamos saugios ir malonios erdvės visiems. Skatindamas įtraukų projektavimą viešosiose erdvėse, mokyklose ir bendruomenėse, naujasis europinis bauhauzas gali padėti mažinti stigmatizavimą, didinti matomumą ir kurti aplinką, į kurią būtų įtraukti LGBTIQ+ asmenys ir kurioje jie galėtų jaustis saugūs ir vertinami.

Komisija toliau bendradarbiaus su jaunimo organizacijomis, siekiančiomis propaguoti LGBTIQ+ jaunimo teises, pasitelkdama [ES jaunimo suinteresuotųjų subjektų grupę](#). Vienas iš prioritetų tebėra užtikrinti, kad jaunimas turėtų įtraukias profesinio ir asmeninio tobulėjimo galimybes. Komisija toliau šalins kliūtis, susijusias su diskriminacija švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto srityse, naudodama atitinkamas ES išlaidų priemones, pavyzdžiui, **programą „Erasmus+“** ir **Europos solidarumo korpuso programas**⁽³¹⁾.

Kalbant apie sveikatos priežiūrą, FRA trečiosios LGBTIQ asmenų apklausos duomenimis, 14 proc. LGBTIQ asmenų praneša apie sveikatos priežiūros specialistų diskriminaciją. Dėl to gali atsirasti prevencijos, diagnostikos ir gydymo skirtumų, nes daugelis jų vengia prašyti medicininės priežiūros bijodami priešiškos reakcijos. Siekdama kovoti su šiais sveikatos priežiūros skirtumais, Komisija toliau didins informuotumą, dalysis informacija ir sudarys palankesnes sąlygas dalytis žiniomis, be kita ko, per [ES sveikatos politikos platformą](#), [visuomenės sveikatos geriausios praktikos portalą](#) ir remdama mokslinių tyrimų projektus, susijusius su geresnėmis galimybėmis naudotis sveikatos priežiūros ir priežiūros paslaugomis pagal programą **„Europos horizontas“**. Siekdama didinti sveikatos priežiūros specialistų informuotumą LGBTIQ+ klausimais, Komisija parengė valstybėms narėms projekto [„HEALTH4LGBTI“](#) mokomąją medžiagą.

⁽³¹⁾ 2021 m. spalio 22 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2021/1877 dėl programos „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpuso programos įtraukties priemonių sistemos 2021–2027 m. (OL L 378, 2021 10 26, p. 15).

Preveninės priežiūros srityje Komisija toliau daugiausia dėmesio skirs tiems, kurie susiduria su tarpusavyje susijusiais pažeidžiamumu ir nelygybe sveikatos srityje. Vėžio kontrolės srityje pažeidžiamoje padėtyje esančių asmenų, įskaitant LGBTIQ+ asmenis, poreikiai toliau bus tenkinami įgyvendinant [Europos kovos su vėžiu planą](#), o [Europos su vėžiu susijusios nelygybės duomenų registras](#) padės nustatyti vėžio prevencijos ir priežiūros tendencijas ir skirtumus. Pavyzdžiui, LGBTIQ+ asmenų vėžio rodikliai, susiję su žmogaus papilomos virusu (ŽPV) ir hepatitu B (HBV), yra ypač dideli⁽³²⁾. Komisija remia **įrodymais pagrįstą informuotumą apie skiepimą nuo ŽPV ir HBV kaip veiksmingą vėžio prevencijos priemonių svarbą didinimo kampanijų** stiprinimą ir įgyvendinimą. Šios kampanijos bus LGBTIQ+ įtraukios ir jose prireikus bus atsižvelgiama į lyčių ypatumus.

Be to, Komisija toliau remia **Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) pasaulines sveikatos sektoriaus strategijas dėl ŽIV ir susijusių bendrų infekcijų**, virusinio hepatito ir lytiškai plintančių infekcijų. Ji taip pat bendradarbiaus su HERA pilietinės visuomenės forumu, sukurtu Pasirengimo ekstremaliosioms sveikatos situacijoms ir reagavimo į jas institucijoje (HERA), kad nustatytų sisteminės kliūtis pažeidžiamoje padėtyje esantiems asmenims, įskaitant LGBTIQ+ asmenis, gauti vakcinų, gydymo ir diagnostikos priemonių, kaip [ES medicininių atsako priemonių strategijos](#) dalį.

Kita itin svarbi sritis, kurioje LGBTIQ+ asmenys susiduria su didesne rizika, yra **psichikos sveikata**. Didesnė smurto, priekabiavimo ir su jais susijusių psichikos sveikatos problemų rizika visų pirma kyla LGBTIQ+ asmenims su negalia: FRA trečiosios LGBTIQ asmenų apklausos duomenimis, 66 proc. LGBTIQ asmenų su negalia nurodė, kad per metus iki apklausos jie galvojo apie savižudybę.

Komisija toliau daug dėmesio skirs pažeidžiamoje padėtyje esantiems asmenims priimdama [Komunikatą dėl visapusiško požiūrio į psichikos sveikatą](#), įskaitant kovai su stigmatizacija ir diskriminacija skirtą ES paramos priemonių rinkinį⁽³³⁾. Ji taip pat padės užtikrinti sinergiją su [2021–2030 m. neįgalųjų teisių strategija](#) ir skatins keistis geriausia praktika šioje srityje per Neįgalųjų platformą.

Komisija toliau skatins įvairovę ir įtrauktį pagal [programą „Kūrybiška Europa“](#) (po kurios turėtų būti įgyvendinama siūloma 2028–2034 m. programa „AgoraEU“, dėl kurios dabar vyksta teisėkūros procesas).

Komisija toliau rodys dėmesį iniciatyvoms, kuriomis įrodoma sporto svarba skatinant lygybę ir įvairovę, teikdama [ES sporto apdovanojimus #BeActive](#), ir didins informuotumą per [Europos sporto savaitę](#) bei metinį ES sporto forumą. Ji taip pat skatins valstybės nares keistis gerosios praktikos pavyzdžiais, kaip užtikrinti vienodas galimybes sportuoti.

Pasitelkdama **atvirojo koordinavimo metodo (AKM) grupę „Kova su neapykantos kalba sporte“**, sukurtą pagal [2024–2027 m. ES darbo planą sporto srityje](#), Komisija sudarys forumą, kuriame valstybės narės ir suinteresuotieji subjektai galės dalytis praktikos pavyzdžiais ir

⁽³²⁾ Žr. Moradi, Ghobad, et al. „The prevalence of hepatitis C and hepatitis B in lesbian, gay, bisexual and transgender populations: a systematic review and meta-analysis.“ *European Journal of Medical Research*, 27 tomas, 2022 m., <https://doi.org/10.1186/s40001-022-00677-0> ir Sherry, Alexander D. et al. „Overall Survival and Quality-of-Life Superiority in Modern Phase 3 Oncology Trials: A Meta-Epidemiological Analysis“. *JAMA Oncology*, 11 tomas, nr. 7, 2025, p. 718–724, <https://doi.org/10.1001/jamaoncol.2025.1002>.

⁽³³⁾ [Psichikos sveikata \(europa.eu\)](#).

parengti rekomendacijas, kaip užtikrinti, kad sportas būtų saugi ir įtrauki erdvė visiems, ir kaip kovoti su neapykantos kalba sporte, be kita ko, nukreipta prieš LGBTIQ+ asmenis.

Transporto srityje Komisija toliau gerins įvairovę, lygybę ir įtrauktį per „[#DiversityInTransport](#)“ ambasadorius ir užtikrins, kad politika būtų įtrauki.

Dirbtinis intelektas (DI) sparčiai keičia technologinę aplinką ir turi didžiulį potencialą pagerinti gyvenimą ir iš esmės pakeisti pramonę. Tačiau šis potencialas taip pat susijęs su problemomis, visų pirma rizika, kad bus sustiprintas esamas šališkumas⁽³⁴⁾. Siekiant spręsti šią problemą, **DI aktu** draudžiamos DI sistemos, kuriose asmenys skirstomi į kategorijas pagal jų biometrinius duomenis, siekiant padaryti išvadas apie jų seksualinę orientaciją, arba kurios kenkia naudotojams manipuliuojamos, apgaudinėdamos ar pasinaudodamos jų pažeidžiamumu.

Be to, didelės rizikos DI sistemų tiekėjai, prieš diegdami arba naudodami savo sistemas, turi atsižvelgti į riziką pagrindinėms teisėms, įskaitant nediskriminavimą. Įgyvendindama šias taisykles Komisija daugiausia dėmesio skirs diskriminacijai dėl įvairių priežasčių, įskaitant seksualinę orientaciją, lytinę tapatybę ir (arba) lyties raišką ar lytinius požymius. Siekdama skatinti informaciją pagrįstą politikos formavimą, Komisija valstybėms narėms ir kitiems suinteresuotiesiems subjektams taip pat suteiks diskusijų apie **lygybės duomenis ir DI platformą**.

Komisija taip pat planuoja pateikti **2030 m. skaitmeninio švietimo ir įgūdžių ateities veiksmų gaires**, kaip [įgūdžių sąjungos](#) dalį. Veiksmų gairėse numatyta sukurti DI raštingumo sistemą, skirtą pradiniam ir viduriniam ugdymui, stiprinant pastangas kovoti su dezinformacija ir klaidinga informacija pasitelkiant skaitmeninio raštingumo ugdymą, sprendžiant saugumo internete ir skaitmeninės gerovės poreikio klausimą ir nuo ankstyvo amžiaus kovojant su stereotipais.

FRA trečiosios LGBTIQ asmenų apklausos duomenimis, apie didžiausią diskriminacijos dėl seksualinės orientacijos ir lytinės tapatybės lygį pranešė lesbietės (42 proc.) ir translytės moterys (64 proc.). LGBTIQ+ moterys gali patirti diskriminaciją kaip moterys ir kaip LGBTIQ+ moterys. Šioje naujoje LGBTIQ+ strategijoje bus atsižvelgta į šią sąveikinę perspektyvą. Būsimoje **2026–2030 m. lyčių lygybės strategijoje** siūlomi veiksmai ir priemonės bus taikomi moterims ir mergaitėms atsižvelgiant į visą jų įvairovę.

2.2 LGBTIQ+ asmenų įgalinimas užtikrinant užimtumą ir socialinę įtrauktį

Įvairovė ir įtrauktis skatina inovacijas ir **stiprina Europos konkurencingumą**. Įtraukių darbo vietų, remiančių LGBTIQ+ asmenis, privalumai – platesnės perspektyvos, kūrybiškumas ir problemų sprendimo pajėgumai. Iš FRA trečiosios LGBTIQ asmenų apklausos matyti, kad bendras diskriminacijos užimtumo srityje rodiklis sumažėjo (18 proc., t. y. 3 procentiniais punktais mažiau nei 2019 m.), be kita ko, ieškant darbo (9 proc. arba 1 procentiniu punktu

⁽³⁴⁾ ES pagrindinių teisių agentūra (FRA), „[Bias in algorithms - Artificial intelligence and discrimination](#)“, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2022.

mažiau). Be to, iš įrodymų matyti, kad darbo ieškantys asmenys vertina įvairovės ir įtraukties politiką, tuo pabrėždami tokios politikos svarbą pritraukiant ir išlaikant specialistus⁽³⁵⁾.

[Užimtumo lygybės direktyvoje](#), be kita ko, įtvirtinta teisė dirbti nepatiriant diskriminacijos ir priekabiavimo dėl seksualinės orientacijos. Komisija toliau užtikrins griežtą šios direktyvos taikymą ir 2026 m. paskelbs jos taikymo ataskaitą. Remdamasi [tyrimu dėl sankcijų už diskriminaciją](#), Komisija svarsto galimybę imtis tolesnių veiksmų, kad padėtų valstybėms narėms užtikrinti, kad pagal nacionalinę teisę pagal Užimtumo lygybės direktyvą priimtos sankcijos būtų veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. [Darbo užmokesčio skaidrumo direktyvoje](#) pateikus paaiškinimą, kad diskriminacijos sąvoka apima sąveikinę (daugialypę) diskriminaciją, bus sustiprinta teisė į vienodą darbo užmokestį, kai diskriminaciją dėl lyties sustiprina, pavyzdžiui, diskriminacija dėl seksualinės orientacijos.

[Europos lyčių lygybės ir nediskriminavimo teisės ekspertų tinklas](#) ketina paskelbti **akademinę ataskaitą dėl ESTT jurisprudencijos, susijusios su LGBTIQ asmenų teisėmis**. Toje ataskaitoje bus analizuojami per pastaruosius tris dešimtmečius šioje srityje įvykę pokyčiai.

Komisija toliau rems Tarybai pirmininkaujančias valstybes nares ir kitas valstybes nares visomis įmanomomis priemonėmis, kad būtų pasiektas reikiamas vieningas susitarimas dėl [Vienodo požiūrio direktyvos pasiūlymo](#). Šis pasiūlymas yra svarbus siekiant įgyvendinti Komisijos prioritetą sukurti lygybės sąjungą ir juo siekiama užpildyti didelę ES nediskriminavimo teisės spragą. Pagal ją apsauga nuo diskriminacijos dėl seksualinės orientacijos, be kita ko, būtų išplėsta taip, kad būtų taikoma ne tik užimtumo srityje, bet ir tokiose srityse kaip socialinė apsauga, švietimas ir būstas.

Siekdama užtikrinti, kad **lygybės įstaigos** galėtų veiksmingai prisidėti prie ES lygybės direktyvų vykdymo užtikrinimo, Komisija užtikrins tinkamą ir visapusišką direktyvų [2024/1500](#) ir [2024/1499](#) perkėlimą į nacionalinę teisę. Direktyvomis siekiama užtikrinti lygybės įstaigų nepriklausomumą, įgaliojimus ir išteklius reikalaujant, kad valstybės narės užtikrintų lygybės įstaigų pajėgumus padėti aukoms, ir išplėsti lygybės įstaigų įgaliojimus, kad jie apimtų diskriminaciją dėl seksualinės orientacijos užimtumo srityje. Jomis taip pat stiprinama diskriminacijos dėl lyties pakeitimo aukų apsauga⁽³⁶⁾, kai tokia diskriminacija pripažįstama pagal ES teisę. 2026 m. Komisija priims įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatys lygybės įstaigų veikimo, be kita ko, kovojant su diskriminacija, rodiklius.

Kaip **Sutarčių sergėtoja**, Komisija stebės, kaip valstybės narės laikosi ES teisės, naudos visas turimas priemones ES vertybėms apsaugoti ir prireikus imsis veiksmų, kaip ji tai darė anksčiau. Pavyzdžiui, 2022 m. liepos mėn. Komisija perdavė Vengrijos bylą ESTT dėl nacionalinių taisyklių, kuriomis asmenys diskriminuojami dėl jų seksualinės orientacijos ir lytinės tapatybės⁽³⁷⁾. Komisija laikėsi nuomonės, kad šiomis taisyklėmis pažeidžiami keli ES teisės aktai, įskaitant bendrosios rinkos taisykles, asmenų, visų pirma LGBTIQ asmenų, pagrindines

⁽³⁵⁾ Žr. „[Business case of diversity and inclusion at work](#)“, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2025.

⁽³⁶⁾ Kaip apibrėžta [Europos lyčių lygybės institute](#), lyties pakeitimas – medicinės priemonės, galinčios, bet neprivalančios apimti psichologinį, endokrininį ir chirurginį gydymą, kuriuo siekiama suderinti asmens fizinę išvaizdą su lytine tapatybe. Sąvoka buvo vartojama ESTT 2006 m. balandžio 27 d. Sprendime *Richards*, C-423/04, EU:C:2006, ir 2004 m. sausio 7 d. Sprendime *K. B. prieš National Health Service Pensions Agency ir Secretary of State for Health*, C-117/01, EU:C:2004:7.

⁽³⁷⁾ C-769/22, Komisija prieš Vengriją, *Valeurs de l'Union*.

teises ir bendras vertybes, kurios sudaro ES pagrindą (ES sutarties 2 straipsnis). Šešiolika valstybių narių ir Europos Parlamentas įstojo į bylą palaikyti Komisijos reikalavimų. 2025 m. birželio 5 d. generalinis advokatas pateikė [išvadą](#). Priimant šią strategiją ESTT sprendimas dar nepriimtas.

Įvairovės valdymo srityje Komisija dar kartą patvirtina savo nepajudinamą įsipareigojimą skatinti įvairovę ir įtraukti darbo vietoje, ypač tuo metu, kai pažanga šioje srityje lėtėja. [Iš EBPO įrodymų](#) matyti, kad įmonės, aktyviai skatinančios įvairovę ir įtraukti, labiau linkusios pritraukti ir išlaikyti specialistus, skatinti inovacijas ir pasiekti geresnių finansinių rezultatų.

Komisija toliau stiprins su LGBTIQ+ asmenimis susijusias pastangas [ES įvairovės chartijų platformoje](#). Platforma glaudžiai bendradarbiaus su LGBTIQ+ asmenų lygybės ekspertų grupe, kad palengvintų dialogą ir teiktų gaires, pavyzdžiui, dėl **įtraukios įdarbinimo praktikos**. Bus atsižvelgiama į gerąją praktiką, įgytą įgyvendinant įtraukaus užimtumo iniciatyvas, pavyzdžiui, [asmenų su negalia užimtumo dokumentų rinkinį](#), be kita ko, siekiant skatinti sąveikinį požiūrį. Komisija palankiai vertina 2025 m. balandžio 29 d. įvairovės chartijų⁽³⁸⁾ Komisijai pateiktą [įsipareigojimą](#) skatinti įtraukesnes darbo vietas.

Rodydama pavyzdį, Komisija stiprins vidaus įvairovės ir įtraukties pastangas. Šiuo tikslu **Įvairovės ir įtraukties tarnyba** palaikys nuolatinį dialogą su atitinkamomis darbuotojų asociacijomis ir sujungs LGBTIQ+ darbuotojus su konsultavimo ir teisinės pagalbos tarnybomis. Ji taip pat skatins priemones, kuriomis siekiama supaprastinti LGBTIQ+ darbuotojams skirtus administracinius procesus, ir sieks suderinti vaivorykštės šeimų pripažinimą visose institucijose. Vyriausiasis konfidencialus patarėjas kovos su priekabiavimu. Galiausiai Komisija toliau rinks duomenis apie lygybę, atlikdama reguliarias darbuotojų apklausas pažangai stebėti.

Diskriminacija ir nepakankamas socialinis pripažinimas prisideda prie didelio LGBTIQ+ asmenų skurdo ir benamystės lygio. FRA trečiosios LGBTIQ asmenų apklausos duomenimis, 38 proc. respondentų nurodė, kad labai sunkiai suduria galą su galu (palyginti su 22 proc. visos visuomenės, remiantis [2023 m. Europos gyvenimo kokybės tyrimu](#)), o 13 proc. respondentų teko laikinai apsistoti pas draugus ir giminaičius. Siekdama geriau suprasti šias problemas, Komisija iki 2027 m. pradžios paskelbs **būsto nelygybės ir diskriminacijos tyrimą** taikant sąveikinį požiūrį. Jo išvados padės įgyvendinti **Europos įperkamo būsto planą** ir suteiks Komisijai galimybę imtis tinkamų veiksmų saugiam, prieinamam ir nediskriminaciniam būstui skatinti, be kita ko, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis.

Siekdama užtikrinti galimybę naudotis būtiniausia apsauga ir paslaugomis ir šalinti pagrindines skurdo priežastis, 2026 m. pradžioje Komisija pradės įgyvendinti pirmąją **ES kovos su skurdu strategiją**, kuria siekiama spręsti skurdo ir struktūrinių skirtumų įvairialypiškumo problemą.

Be to, Komisija skatins socialinę ir ekonominę marginalizuotų bendruomenių integraciją, pasitelkdama ES išlaidų priemones, pavyzdžiui, „**Europos socialinį fondą** +“ dabartinių programavimo laikotarpiu ir siūlomus [nacionalinius ir regioninius partnerystės planus](#)

⁽³⁸⁾ Yra 27 įvairovės chartijos, po vieną kiekvienoje valstybėje narėje. Tai ES valstybėse narėse įsikūrusios organizacijos, kurios tūkstančiams pirmajam tarptautinių įmonių, MVĮ ir viešųjų organizacijų teikia paramą ir skatina geriausią patirtį įvairovės valdymo srityje.

[\(NRPP\)](#) po 2028 m. Veikdama **Europos kovos su benamyste platformoje**, Komisija taip pat aktyviau stengsis integruoti pažeidžiamų grupių poreikius ir remti įrodymais pagrįstus, integruotus ir į asmenį orientuotus kovos su benamyste metodus.

2.3 Vienodų teisių užtikrinimas tarpvalstybiniu mastu

ES LGBTIQ+ asmenys 22 valstybėse narėse naudojami galimybe sudaryti lygiateisę santuoką ir (arba) civilinę partnerystę. Užtikrinus **vienodą šeimos santykių pripažinimą visoje ES** stiprinamos LGBTIQ+ šeimų teisės, saugumas ir gerovė, suteikiant joms galimybę visapusiškai naudotis savo šeimos gyvenimu ir lygiomis teisėmis dalyvauti visuomenės gyvenime, kad ir kur jos gyventų. Tačiau dėl valstybių narių šeimos teisės skirtumų šeimos ryšiai gali būti nebepripažįstami tarpvalstybinėse situacijose. FRA trečiosios LGBTIQ asmenų apklausos duomenimis, 14 proc. LGBTIQ tėvų susidūrė su sunkumais siekdami, kad jų tėvystė būtų teisiškai pripažinta kitoje valstybėje narėje.

ES laisvo judėjimo teise, visų pirma [Laisvo judėjimo direktyva](#) ir pagrindinėmis teisėmis pagal Pagrindinių teisių chartiją, užtikrinama visų ES piliečių ir jų šeimos narių, įskaitant tos pačios lyties sutuoktinius ir partnerius bei jų vaikus, teisė laisvai judėti ir gyventi ES. Komisija yra įsipareigojusi užtikrinti tinkamą ES laisvo judėjimo taisyklių, pagrindinių teisių ir atitinkamų Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (ESTT) sprendimų taikymą⁽³⁹⁾. Tuo tikslu 2023 m. gruodžio mėn. Komisija paskelbė [ES piliečių ir jų šeimų laisvo judėjimo gaires](#), kuriose pateikiami būtini paaiškinimai dėl konkrečių klausimų, nustatytų taikant *acquis*, be kita ko, susijusių su vaivorykštės šeimomis.

Tuo pat metu Komisija toliau didins informuotumą apie šias teises, be kita ko, **remdama praktikuojančių teisininkų, visų pirma teisėjų ir prokurorų, mokymą** ir savo komunikacijos kanalais (pvz., „[Jūsų Europa](#)“). Prireikus Komisija nedvejodama imsis tolesnių veiksmų šioms teisėms užtikrinti.

Nors materialinė šeimos teisė priklauso valstybių narių kompetencijai, ES gali priimti tarpvalstybinio pobūdžio priemones. Įvairiose priemonėse⁽⁴⁰⁾ jau numatytas teismo sprendimų dėl santuokos nutraukimo, tėvų pareigų, išlaikymo, turto teisinio režimo ir paveldėjimo tarpusavio pripažinimas. Šios priemonės taikomos visiems, neatsižvelgiant į jų seksualinę orientaciją ar lytinę tapatybę, todėl jos visapusiškai taikomos LGBTIQ+ asmenims. Komisija **stebės**, kaip valstybės narės taiko šias priemones vaivorykštės šeimoms tarpvalstybiniais atvejais, ir prireikus **užtikrins** jų taikymą. Komisija taip pat **dalyvaus diskusijose su valstybėmis narėmis**, kad nustatytų praktines problemas, su kuriomis vaivorykštės šeimos susiduria tarpvalstybiniais atvejais.

ES laisvo judėjimo teisei užtikrinti jau reikalaujama, kad valstybės narės pripažintų kitoje valstybėje narėje nustatytą vaiko kilmę, kad vaikai galėtų naudotis iš ES teisės kylančiomis

⁽³⁹⁾ Žr. 2018 m. birželio 5 d. Sprendimą *Coman*, C-673/16, EU:C:2018:385; 2021 m. gruodžio 14 d. Sprendimą *V.M.A.*, C-490/20, EU:C:2021:1008; 2022 m. birželio 24 d. Nutartį *K. S.*, C-2/21, EU:C:2018:385; 2024 m. spalio 4 d. Sprendimą *Mirin*, C-4/23, EU:C:2024:845; 2024 m. balandžio 3 d. Sprendimą *Wojewoda Mazowiecki*, C-713/23, EU:C:2025:235 ir Sprendimą *Shipov*, C-43/24.

⁽⁴⁰⁾ Žr., pvz., [Reglamentą 2019/1111](#) dėl bylų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, [Reglamentą 4/2009](#) dėl išlaikymo prievolių, [Reglamentą 2016/1103](#) dėl sutuoktinių turto teisinio režimo, [Reglamentą 2016/1104](#) dėl registruotų partnerystės ekonominių pasekmių ir [Reglamentą 650/2012](#) dėl paveldėjimo.

teisėmis. Komisija toliau remis valstybes nares per siūlomo [reglamento](#), kuriuo siekiama sustiprinti vaikų teisių apsaugą tarpvalstybiniais atvejais **suderinant valstybių narių tarptautinės privatinės teisės taisykles dėl vaiko kilmės**, priėmimo procesą. Pasiūlymu būtų užtikrinta, kad vienoje valstybėje narėje nustatyta vaiko kilmė visais tikslais, įskaitant kitus tikslus nei jau numatyti ES laisvo judėjimo teisės aktuose, būtų pripažįstama visose kitose valstybėse narėse. Taryboje vyksta derybos dėl šio pasiūlymo, kurį reikia priimti vieningai.

Teisinio lyties pripažinimo reikalavimai valstybėse narėse yra labai skirtingi. Nors kai kurios valstybės narės taiko apsisprendimo modelius, kitos taiko medicininės procedūras, kurios, kaip nustatė Europos Žmogaus Teisių Teismas, gali pažeisti žmogaus teises⁽⁴¹⁾. Komisija **sudarys palankesnes sąlygas valstybėms narėms keisti geriausios praktikos pavyzdžiais**, kad paremtų teisinio lyties pripažinimo procedūrų, grindžiamų apsisprendimu, kuriam netaikomi amžiaus apribojimai, kūrimą.

Pagrindiniai Europos Komisijos veiksmai:

- ✓ Toliau remti Tarybai pirmininkaujančias valstybes nares ir kitas valstybes nares visomis įmanomomis priemonėmis, kad būtų pasiektas reikiamas vieningas susitarimas dėl Vienodo požiūrio direktyvos pasiūlymo.
- ✓ Paskelbti Užimtumo lygybės direktyvos taikymo ataskaitą ir, bendradarbiaujant su ES įvairovės chartijų platforma ir LGBTIQ+ asmenų lygybės ekspertų grupe, teikti gaires dėl įtraukios įdarbinimo praktikos.
- ✓ Didinti informuotumą ir skatinti dalytis žiniomis apie lygybę sveikatos srityje per ES sveikatos politikos platformą ir Visuomenės sveikatos geriausios praktikos portalą, kartu remiantis atitinkamų programos „Europos horizontas“ mokslinių tyrimų projektų įžvalgomis.
- ✓ Atlikti būsto nelygybės ir diskriminacijos tyrimą, kuris turi būti paskelbtas iki 2027 m. pradžios, ir pasinaudoti jo išvadomis įgyvendinant Europos įperkamo būsto planą.
- ✓ Nustatyti 2030 m. skaitmeninio švietimo ir įgūdžių ateities veiksmų gaires.
- ✓ Toliau remti valstybes nares per siūlomo reglamento dėl vaiko kilmės tarpusavio pripažinimo valstybėse narėse priėmimo procesą.

⁽⁴¹⁾ *S. V. prieš Italiją*, pareiškimas Nr. 55216/08, 2018 m. spalio 11 d. *A. P., Garçon ir Nicot prieš Prancūziją*, pareiškimai Nr. 79885/12, 52471/13 ir 52596/13, 2017 m. balandžio 6 d.

3. DALYVAUTI

Atsižvelgiant į ES sutarties 21 straipsnį ir [ES veiksmų planą žmogaus teisių ir demokratijos srityje](#) bei [ES gaires, kuriomis siekiama skatinti ir ginti LGBTI asmenų naudojimąsi visomis žmogaus teisėmis](#), ES jau yra pasaulinė lyderė propaguojant ir ginant LGBTIQ+ asmenų teises. Siekiant visiškos lygybės reikia nuolatinio išipareigojimo ir aktyvaus dalyvavimo visais lygmenimis. Ši strategija atspindi Komisijos pasiryžimą siekti, kad visi ES ir visame pasaulyje galėtų **visapusiškai ir lygiomis teisėmis naudotis visomis žmogaus teisėmis**.

3.1 Aktyvesnis bendradarbiavimas ES

Valstybės narės atlieka labai svarbų vaidmenį skatinant LGBTIQ+ asmenų lygybę vietoje. Pirmosios ES LGBTIQ asmenų lygybės strategijos paskatintos daugelis valstybių narių jau ėmėsi veiksmų LGBTIQ+ asmenų lygybei nacionaliniu lygmeniu įgyvendinti. Dabar Komisija ragina visas valstybes nares **iki 2027 m. priimti nacionalinius LGBTIQ+ asmenų lygybės veiksmų planus**, laikantis [LGBTIQ asmenų lygybės didinimo strategijų ir veiksmų planų gairių](#) ir pridedamo [stebėsenos kontrolinio sąrašo](#)⁽⁴²⁾. Siekiant skatinti nacionalines LGBTIQ+ asmenų lygybės priemones ir jų įgyvendinimą, valstybės narės taip pat raginamos paskirti **nacionalinius LGBTIQ+ asmenų lygybės koordinatorius** arba šiuo tikslu remtis esamomis struktūromis.

Komisija toliau remis ir stebės šias pastangas pasitelkdama Nediskriminavimo, lygybės ir įvairovės aukšto lygio grupę, visų pirma **LGBTIQ+ asmenų lygybės ekspertų pogrupį**, kurio įgaliojimai bus sustiprinti įtraukiant šalių kandidačių atstovus ir gerinant bendradarbiavimą su Tarybai pirmininkaujančiomis valstybėmis narėmis. Ekspertų grupėje valstybių narių ir kitų suinteresuotųjų subjektų bus paprašyta reguliariai teikti naujausią informaciją apie savo veiklą ir skleisti šią informaciją, kad būtų padidintas LGBTIQ+ asmenų lygybės priemonių matomumas. Valstybės narės taip pat galės dalyvauti teminėje veikloje, susijusioje su konkrečiomis politikos sritimis, pavyzdžiui, sveikatos priežiūra, švietimu ir dirbtiniu intelektu.

Komisija toliau užtikrins matomumą vietos valdžios institucijoms, propaguojančias įtraukumą, reikš joms pagarbą ir jas remis teikdama [Europos įtraukties ir įvairovės sostinių apdovanojimus](#), ir skatins laimėtojus, įvairovės chartijas pasirašiusius asmenis ir pilietinės visuomenės organizacijas keistis geriausios praktikos pavyzdžiais.

Komisija taip pat stiprins bendradarbiavimą su **tarptautinėmis LGBTIQ+ asmenų lygybės ekspertų grupėmis ir tinklais**. Tai, be kita ko, Europos Tarybos seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės ir lyties raiškos bei lytinių požymių ekspertų komitetas, kurio kadencija prasidėjo 2024 m., ir Europos Tarybos vadovaujamas Europos vyriausybinių LGBTI asmenų ryšių punktų tinklas.

⁽⁴²⁾ Europos Komisija taip pat ragina ES šalis kandidates ir potencialius kandidatus vadovautis ES valstybių narių gerąja patirtimi šioje srityje.

Sveika demokratija grindžiama **atvira, klestinčia pilietine erdve**, kurioje pilietinė visuomenė gali laisvai veikti, o žmonės gali išreikšti savo tapatybę be baimės. Tačiau LGBTIQ+ pilietinės visuomenės organizacijos susiduria su vis rimtesnėmis problemomis, nes jų gebėjimui remti savo bendruomenes, ginti žmogaus teises ir apsaugoti demokratines vertybes daromas vis didesnis spaudimas.

Būsimoje **ES pilietinės visuomenės strategijoje** bus nustatyta bendra sistema, kuria remdamasi Komisija galės bendradarbiauti su pilietine visuomene ir ją remti visose politikos srityse. Ja taip pat siekiama tęsti darbą su valstybėmis narėmis skatinant ir palaikant visoje ES klestinčią pilietinę erdvę, kuri apima pilietinės visuomenės organizacijas ir žmogaus teisių gynėjus, aktyviai propaguojančius ir ginančius ES vertybes, įskaitant lygybę ir nediskriminavimą.

Komisija taip pat propaguos naują **LGBTIQ+ politikos forumą** su LGBTIQ+ pilietinės visuomenės organizacijomis, socialiniais partneriais ir akademinė bendruomene, kad būtų sprendžiamos kylančios problemos, vertinama pažanga ir užtikrintas veiksmingas šios strategijos įgyvendinimas. Tai sudarys sąlygas struktūriniam ir atviram dialogui su įvairiais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant reguliarias apskritojo stalo diskusijas su Europos LGBTIQ+ skėtinėmis organizacijomis.

Kuriant įtraukią ir demokratinę visuomenę pagrindinis sąjungininkas yra jaunimas. Per [ES jaunimo dialogą](#) ir **tikslinius dialogus jaunimo politikos klausimais** su Komisijos nariais Komisija užtikrina, kad formuojant politiką būtų išgirstas jaunuolių, ypač priklausančių grupėms, kurioms kyla didesnė diskriminacijos rizika, įskaitant LGBTIQ+ asmenis, balsas. Šis įtraukus mechanizmas toliau padės užtikrinti atvirumą visiems jaunuoliams, įskaitant LGBTIQ+ bendruomenės atstovus, kad jie galėtų padėti formuoti politiką.

Komisija toliau padės valstybėms narėms integruoti lygybės principus į nacionalines reformas ir investicijas, pasitelkdama atitinkamas ES išlaidų priemones, pavyzdžiui, [techninės paramos priemonę](#) ir [Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę](#).

Komisija užtikrina, kad ES lėšos būtų naudojamos sąžiningai. Ji toliau stebės, kaip laikomasi **horizontaliosios reikiamos sąlygos**⁽⁴³⁾ dėl veiksmingo Pagrindinių teisių chartijos įgyvendinimo ir taikymo 2021–2027 m. visų fondų, įgyvendinamų pagal [Bendrujų nuostatų reglamentą](#), atžvilgiu. Ji taip pat užtikrins peržiūrėto [Finansinio reglamento](#), kuriame diskriminacijos, neapykantos ar smurto kurstymas aiškiai nurodytas kaip pagrindas neskirti ES finansavimo, vykdymą.

Komisija sustiprins savo įsipareigojimą remti LGBTIQ+ pilietinės visuomenės organizacijas, visuomeninį aktyvumą ir propagavimą, atsižvelgiant į tai, kad šių organizacijų finansavimas vis labiau mažinamas⁽⁴⁴⁾. Komisija toliau skatins lygybę ir nediskriminavimą pagal **kitą daugiametę finansinę programą (DFP)**, visų pirma **programą „AgoraEU“**. Pagal programą „AgoraEU“ Komisija pasiūlė skirti 3,6 mlrd. EUR naujai **Piliečių, lygybės, teisių ir vertybių**

⁽⁴³⁾ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060 (OL L 231, 2021 6 30, p. 159).

⁽⁴⁴⁾ Žr., pvz., „[Holding the Line: Defending LGBTI movements in the 2025 Funding Crisis - Global Philanthropy Project](#)“.

+ paprogramei, daugiau nei dvigubai padidinant biudžetą pagal dabartinę Piliečių, lygybės, teisių ir vertybių programą.

Be to, pagal pateiktą pasiūlymą visuose nacionaliniuose ir regioniniuose partnerystės planuose būtų įtvirtintos griežtos apsaugos priemonės, kuriomis užtikrinama **pagarba teisinės valstybės principui ir veiksmingas ES pagrindinių teisių chartijos taikymas** įgyvendinimo metu. Jos taip pat padėtų užkirsti kelią bet kokiai diskriminacijai, be kita ko, dėl lyties ir seksualinės orientacijos, planus rengiant, įgyvendinant, vykdamas stebėseną, teikiant ataskaitas ir vertinant⁽⁴⁵⁾.

Patikimi ir palyginami duomenys apie lygybę yra labai svarbūs formuojant ir stebint įrodymais grindžiamą politiką, kurioje laikomasi sąveikinio požiūrio. Bus atnaujinti Nediskriminavimo, lygybės ir įvairovės aukšto lygio grupėje veikiančios **Duomenų lygybės ekspertų grupės** įgaliojimai. Bendradarbiaudama su FRA, ji skatins rinkti lygybės duomenis, įskaitant duomenis apie problemas, su kuriomis susiduria LGBTIQ+ asmenys.

Be to, Komisija toliau bendradarbiaus su atitinkamomis ES agentūromis, pavyzdžiui, FRA, Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondu (EUROFOUND) ir Europos lyčių lygybės institutu (EIGE), kad valstybėms narėms teiktų techninę pagalbą lygybės duomenų, įskaitant tikslinius duomenis apie sąveikinę diskriminaciją, srityje. Be to, ji toliau bendradarbiaus su nacionaliniais statistikos biurais, kad **Eurostato lygybės ir nediskriminavimo statistikos darbo grupėje** būtų geriau renkami suderinti lygybės duomenys. Remdamasi 2021 m. vykusios [pirmosios aukšto lygio Europos apskritojo stalo diskusijos lygybės duomenų klausimais](#) sėkme, Komisija surengs antrą renginį, kuriame dalyvaus pagrindiniai suinteresuotieji subjektai, kad būtų toliau skatinamas lygybės duomenų rinkimas ir naudojimas.

Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, parengs **rekomendaciją**, kaip pagerinti lygybės duomenų rinkimą, analizę ir naudojimą. Taip bus sustiprinta parama valstybėms narėms ir kitiems suinteresuotiesiems subjektams, suteikiant priemonių, padedančių stebėti lygybės padėtį ES ir geriau integruoti lygybės duomenis.

Komisija ketina 2027 m. paskelbti naują „Eurobarometro“ **apklausą dėl diskriminacijos ES** ir ragina FRA atlikti kitą išsamią **LGBTIQ+ asmenų apklausą**, kuri bus paskelbta 2029 m.

Komisija tebėra įsipareigojusi didinti informuotumą apie LGBTIQ+ asmenų lygybę ir nediskriminavimą. Ji pradės **komunikacijos kampaniją apie lygybės sąjungą**, siekdama paskatinti visus ES gyventojus puoselėti lygybės ir nediskriminavimo vertybes.

Komisija toliau aktyviai propaguos LGBTIQ+ asmenų lygybę, tinkamai remdama nacionalinių valdžios institucijų ir Tarybai pirmininkaujančių valstybių narių rengiamus posėdžius ir **pagrindinius viešus renginius, kurie yra svarbūs LGBTIQ+ bendruomenei**, pavyzdžiui, solidarumo su LGBTIQ+ bendruomene mėnesį ir Tarptautinę kovos su homofobija, transfobija ir bifobija dieną, ir juose dalyvaudama.

⁽⁴⁵⁾ [COM/2025/565 final](#).

Siekdama LGBTIQ+ asmenų lygybę įtraukti į visas ES politikos sritis, Komisija intensyviau bendradarbiaus savo padalinių lygmeniu ir su kitomis ES institucijomis. Šioje srityje toliau padės **už lygybę atsakingas Europos Komisijos narys**, kontaktiniai asmenys lygybės klausimais kabinetuose, Komisijos tarpžinybinė grupė šios strategijos įgyvendinimo klausimais ir Komisijos vidaus **darbo grupė lygybės klausimais**.

3.2 Pasaulinio įsipareigojimo ginti LGBTIQ+ asmenų žmogaus teises laikymasis

ES tebėra įsipareigojusi **tarptautiniu mastu propaguoti LGBTIQ+ asmenų teises**. LGBTIQ+ asmenų teisės saugomos pagal galiojančią tarptautinę žmogaus teisių teisę, tačiau daugelyje pasaulio vietų LGBTIQ+ asmenys susiduria su sunkiais žmogaus teisių pažeidimais, įskaitant persekiojimą, įkalinimą ar net mirties bausmę⁽⁴⁶⁾, tiesiog dėl to, kas jie yra. LGBTIQ+ asmenų lygybę siekiantiems užtikrinti žmogaus teisių gynėjams ir jų gyvybei vis dažniau gresia pavojus.

Daugiašaliu lygmeniu ES sieks kurti regioninius ir pasaulinius aljansus lygybei skatinti, be kita ko, **Jungtinėse Tautose, ESBO ir Europos Taryboje**. Ji toliau dalyvaus JT LGBTI asmenų pagrindinėje grupėje, tęs bendradarbiavimą su JT žmogaus teisių mechanizmais, įskaitant JT nepriklausomą ekspertą apsaugos nuo smurto ir diskriminacijos dėl seksualinės orientacijos ir lytinės tapatybės klausimais.

ES toliau dalyvaus analizuojant užsienio vykdomo manipuliavimo informacija ir kišimosi veiklą, nukreiptą prieš LGBTIQ+ bendruomenę, ir aktyviai prisidės prie tokių išpuolių prevencijos ir reagavimo į juos įvairiais lygmenimis ir viso pasaulio regionuose.

Dvišaliu pagrindu ES dės daugiau pastangų kovodama su daugialype ir sąveikine diskriminacija, įskaitant diskriminaciją dėl seksualinės orientacijos ir lytinės tapatybės. ES taip pat sustiprins veiksmus, kuriais siekiama užkirsti kelią visų formų LGBTI asmenų diskriminacijai ir priekabiavimui, smurtui dėl LGBTI asmenų fobijos ir neapykantos nusikaltimams, juos pasmerkti ir su jais kovoti. ES toliau aktyviai smerks diskriminacinius įstatymus, politiką ir praktiką ir su jais kovos, daugiausia dėmesio skirdama tam, kad būtų skatinama visuotinai **dekriminalizuoti tos pačios lyties asmenų santykius**.

ES delegacijoms bus nurodyta toliau atidžiai stebėti pokyčius ir dalyvauti diplomatinėje informavimo veikloje, kai siūlomi ribojamieji teisės aktai. ES taip pat toliau gins LGBTIQ+ asmenų teises vesdama politinius dialogus žmogaus teisių klausimais. LGBTIQ+ asmenų lygybei toliau bus skiriama daug dėmesio ES bendradarbiaujant su šalimis, kurios naudoja prekybos lengvatomis pagal [bendrąją lengvatu sistemą](#) ir sistemą [„Viskas, išskyrus ginklus“](#).

Savo **rinkimų stebėjimo misijose** ES toliau nagrinės neapykantos kalbos ir kurstomosios retorikos atvejus, be kita ko, kai jie nukreipti prieš LGBTIQ+ asmenis, ir stereotipus žiniasklaidoje. ES taip pat išnagrinės priemones, kurių ėmėsi atitinkamos valdžios institucijos,

⁽⁴⁶⁾ [UNAIDS](#) duomenimis, 67 šalys kriminalizuoja tos pačios lyties santykius, 10 iš jų už juos baudžiama mirties bausme (2023 m.).

siekdamos sudaryti mažumų grupėms, įskaitant LGBTIQ+ asmenis, palankesnes sąlygas dalyvauti rinkimų procese ir kovoti su jų diskriminacija.

Be to, ES toliau užtikrins, kad **humanitarinės pagalbos** ir apsaugos priemonės atitiktų konkrečius pažeidžiamų LGBTIQ+ asmenų poreikius ir pagrindinius humanitarinius principus, pavyzdžiui, nešališkumo ir nediskriminavimo. Smurto dėl lyties, įskaitant su konfliktais susijusį seksualinį smurtą, prevencija, švelninimas ir reagavimas į jį yra pagrindinis ES, kaip humanitarinės pagalbos teikėjos, prioritetas.

Kalbant apie **šalis kandidates ir potencialius kandidatus**, pagal 2020 m. peržiūrėtą plėtros metodiką ES toliau propaguos LGBTIQ+ asmenų teises, be kita ko, per stojimo derybas ir susijusius asociacijos susitarimus. LGBTIQ+ asmenų žmogaus teisių padėtis šalyse kandidatėse ir potencialiuose kandidatuose ir toliau bus vertinama Komisijos metiniame plėtros dokumentų rinkinyje.

Komisija visų pirma stebės, kaip laikomasi ES teisės aktų ir atitinkamos ESTT ir Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudencijos, teiks rekomendacijas ir paramos priemones, kad būtų užtikrinta LGBTIQ+ asmenų lygybė ir kovojama su smurtu, neapykanta ir diskriminacija. Be to, Komisija toliau propaguos LGBTIQ+ asmenų teises **politinėse diskusijose ir diskusijose žmogaus teisių klausimais su kaimyninėmis šalimis**.

Siekdama remti žmogaus teisių gynėjus, Komisija, pasitelkdama [ES vizų kodekso vadovą](#), toliau teiks žmogaus teisių gynėjų prašymų išduoti vizą tvarkymo gaires. 2024 m. birželio mėn. vadovas buvo peržiūrėtas pateikiant atnaujintas gaires ir pavyzdžius, be kita ko, skirtus LGBTIQ+ žmogaus teisių gynėjams. ES delegacijos visame pasaulyje taip pat toliau įgyvendins [ES gaires dėl žmogaus teisių gynėjų](#). Speciali parama taip pat teikiama pagal [ES žmogaus teisių gynėjų mechanizmą](#) teikiant dotacijas ekstremaliosios situacijos atveju, teikiant perkėlimo pagalbą, stiprinant gebėjimus ir rengiant mokymus žmogaus teisių gynėjams, kuriems gresia pavojus.

Galiausiai, siekdama užtikrinti LGBTIQ+ asmenų teises, Komisija taikys žmogaus teisėmis grindžiamą požiūrį ir lyčių bei nelygybės analizę visiems veiksams, finansuojamiems pagal ES finansavimo priemones, pavyzdžiui, **Pasirengimo narystei pagalbos priemonę (PNPP)** ir **Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę (KVTBP)**, be kita ko, pagal KVTBP temines programas žmogaus teisių ir demokratijos bei pilietinės visuomenės srityse. Pagal šias programas taip pat bus toliau teikiama finansinė parama LGBTIQ+ pilietinės visuomenės organizacijoms ir žmogaus teisių gynėjams. Po jų turėtų būti parengta siūloma priemonė „[Globali Europa](#)“, dėl kurios dabar vyksta teisėkūros procesas, susijęs su kita daugiamete finansine programa.

Pagrindiniai Europos Komisijos veiksmai:

- ✓ Panaudojant atitinkamas ES išlaidų priemones suteikti finansavimą, siekiant remti projektus, kuriais užtikrinamos LGBTIQ+ asmenų teisės ir kovojama su diskriminacija, ir tokį darbą dirbančias organizacijas.
- ✓ 2026 m. sukurti naują LGBTIQ+ politikos forumą, kuriame dalyvautų LGBTIQ+ pilietinės visuomenės organizacijos, socialiniai partneriai ir akademinė bendruomenė.

- ✓ 2027 m. pradžioje pradėti komunikacijos kampaniją apie lygybės sąjungą, siekiant visus ES gyventojus įtraukti į lygybės ir nediskriminavimo puoselėjimą.
- ✓ Parengti rekomendaciją dėl lygybės duomenų, be to, 2027 m. paskelbti naują „Eurobarometro“ apklausą dėl diskriminacijos ES.
- ✓ Įgyvendinti veiksmus, kuriais siekiama daugiašaliu ir dvišaliu lygmenimis skatinti ir apsaugoti visų LGBTIQ+ asmenų visapusišką ir lygiateisį naudojimąsi visomis žmogaus teisėmis visame pasaulyje, be kita ko, skatinti visuotinai dekriminalizuoti tos pačios lyties asmenų santykius.
- ✓ Padėti šalims kandidatėms ir potencialiems kandidatams suderinti savo veiksmus su atitinkamais ES teisės aktais ir ESTT bei Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudencija.

IŠVADA

Šioje strategijoje dar kartą patvirtinama Europos Sąjungos, kurioje **LGBTIQ+ asmenys yra laisvi būti savimi ir laisvi mylėti**, vizija. ES ir jos valstybės narės padarė didelę pažangą kurdamos **lygybės sąjungą**. Tačiau dar daug ką galima nuveikti, kad visuomenė būtų iš tiesų lygiateisė visiems ir kad nebūtų diskriminacijos ir neapykantos.

Remiantis 2020–2025 m. LGBTIQ asmenų lygybės strategija, šioje atnaujintoje strategijoje **tęsiamos ES pastangos skatinti LGBTIQ+ asmenų lygybę** ir daugiausia dėmesio skiriama prioritetinėms sritims, taip pat LGBTIQ+ asmenų lygybės aspekto integravimui į visas politikos sritis laikantis sąveikinio požiūrio. Lygybės užtikrinimas yra **labai svarbus** ne tik atspariai demokratijai ir darniai visuomenei kurti, bet ir **siekiant skatinti visoje Europoje klestinčią ir konkurencingą ekonomiką**.

Lygybės užtikrinimas ir nediskriminavimas ES yra **bendra atsakomybė**, reikalaujanti bendrų pastangų visais lygmenimis. ES institucijos ir agentūros, valstybės narės, įskaitant jų regionines ir vietos valdžios institucijas, lygybės įstaigos, socialiniai partneriai, įmonės, pilietinė visuomenė ir asmenys turi tęsti ir stiprinti savo dalyvavimą siekiant šios atnaujintos strategijos tikslų. **Sajungininkai**, kurie patys nebūtinai save įvardija kaip LGBTIQ+ asmenis, bet aktyviai pasisako už LGBTIQ+ asmenų lygybę, atlieka itin svarbų vaidmenį propagodami, išsakydami savo nuomonę ir aktyviai remdami LGBTIQ+ asmenų lygybę kasdieniame gyvenime, padėdami bendras vertybes paversti apčiuopiamą realybe.

Komisija ragina **Europos Parlamentą** ir **Tarybą** atnaujinti savo įsipareigojimus ir remti šios strategijos įgyvendinimą. Be to, Komisija ragina Regionų komitetą ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetą suburti vietos ir regionų valdžios institucijas, socialinius partnerius ir pilietinę visuomenę aptarti, kaip skatinti visų LGBTIQ+ asmenų lygybę.

Komisija reguliariai stebės šioje strategijoje pateiktų priemonių įgyvendinimą ir 2028 m. pateiks **laikotarpio vidurio peržiūrą**.